

A magyar punk underground a 80-as években

Nemzedékek váltják egymást, ezért a történelem gyakran az „öregék” és a „fiatalok” közötti konfliktusokban mutatja meg magát. Ugyanakkor ezek a pengeváltások sok esetben teljesen hétköznapi formában jelennek meg. Étrend, szórakozás, öltözködés – pusztán létszükséglet, vagy egyszerre (és inkább) világszemlélet? Jól tudjuk, milyenek voltak általában a 90-es évek slágerei, ahogy azt is fel tudjuk idézni, miként öltözködtek az emberek a 60-as években. Ezekben a képekben pedig ott porosodik egy közösség és egy korábbi generáció története is. Ennek köszönhetően a fogyasztói társadalomban kialakult divatok és stílusirányzatok a történeti tudatunkra is nagy hatással vannak.

A punkokról úgy tudjuk, hogy élénk színekben pompázó tarajakat, szakadt, biztosítótűkkel teletűzdelt farmert, és rongyos bakancsot hordanak. De vajon tisztában vagyunk-e azzal, hogy a ma már vergődni látszó punkmozgalom valaha egy, az egész világot megmozgató zenei irányzatként indult, mely egyáltalán nem volt független az akkori társadalmi-politikai folyamatoktól, bizonyos filozófiai kérdésfelvetésektől? Magyarországon, pedig az államszocialista berendezkedés hivatalos kultúrpolitikájától.

Az angolszász gyökerű punk ugyanis egyszerre üzent hadat a korábbi beat-, és rock-generációnak, anarchista megközelítései folytán pedig magának a szocialista társadalomnak is. Ezért az első punk zenekarokra a hatalom példátlan szigorral csapott le: több éves börtönbüntetés, bomlasztás, zaklatás és megfigyelés várt a zenészekre és rajongókra egyaránt. Ennek ellenére mégis hazánkban alakult ki az egyik legvirágzóbb, legérdekesebb és legnépesebb punkmozgalom - legalábbis a keleti tömb országain belül. Így az a furcsa helyzet állt elő, hogy a 80-as évek egyik legjobban meghurcolt ellenzéki csoportosulása, a magyar punkoké volt.

Előadásomban korabeli koncertbeszámolókkal, video- és hangfelvételekkel, plakátrajzokkal és dalszövegekkel szeretném bemutatni nem csak a mozgalmat magát, de a haldokló Kádár-rendszert is.